બનામે જહાંદાર બચ્આફરી.

ચલતા પુર્જા.

નામના

મુનશી આગા મોહમદશાહ "હશ્ર" પાસે
ખાસ લખાવેલા નાટકનાં ગાયનો.

પ્રગટ કરનાર,
નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળી.
પ્રોપ્રાયટર માણેકજી જીવણજી માસ્ટર,
નાં૦ ૩૧ ઇ, વુડ હાઉસ રોડ, કોલાબા=મુંબઇ.

જે ચોપડી ઉપર મા. જી. માસ્ટરની સાહીનો રબરનો છાપ નહી હશે
તે ચોરીની અથવા બલતે ઠેકાણે છપાવલી ઘોટાળાવાળી સમજવી.

467

ધી જૈન એડવોકેટ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. ચીમનલાલ
ગોકળદાસે છાપી.
ઠે. ધીકાંટે જેશીંગભાઇની વાડી–અમદાવાદ.
આવૃત્તિ ૪ થી   પ્રત ૨૦૦૦   સને ૧૯૨૦

કીમત ૪ આના.

0320

આ ચોપડીનો કોપી રાઇટ તથા એ માંહેલો ખેલ ભજી બ-તાવવાના, ગાયણો છપાવવાના સર્વે હક નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળીના માલેકોએ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે. જો કોઇ પણ આસામી અથવા કુંપનીએ હકોના ભંગ કરશે અને ભજી બતાવશે કે ગાયણો છાપશે તો તેનાપર તેને જોખમે અને હીસાબે કાયદેસર પગલાં ભરવામાં આવશે.

આ ચોપડી સને ૧૮૪૭ તથા ૧૮૬૭ ના આક્ટ પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી છે.

NOTICE.

The New Alfred Theatrical Co.

BOMBAY.

To all to whom it may concern **NOTICE** is hereby given that the Proprietor of THE NEW ALFRED THEATRICAL Co. of Bombay has put on the Boards at Bombay a Play in Urdu continued **CHALTA-PURJA** The Proprietor of the above Company is the owner of the songe therein as woll as of the solo rights of performancò and he reserves to himself all such rights under the law relating thereto NOW. It is hereby notified that any person or persons, company er companies found infringing any of the said rights whether of copyright or of performance, will do so at his or their risk and will render himself or themselves liable to restaint thereof by an injunction as well as to damage to the owner of the above company and steps will be taken by him to restrain the infrin ge ment of his rights and to recover damages at the cost and risk of the offending party or parties

Dated at Bombay this 6 day of July 1914.

Maneckjee Jeevanji Master,
PROPRIETOR.
THE NEW ALFRED THEATRICAL Co.

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक ૫૩૨૦ वर्गांक

पुस्तकनुं नाम ચલતા પૂર્જો

विषय ૮૧૬૮:૨-૧ ૧૬૮

બનામે ખુદાવંદે બાલાઓ પસ્ત

ચલતા પુર્જા.

નામના ખેલના પાત્રો.

મરદો.

આઝાદ—બહેઝાદ ફર્મનો નવો માલેક

અફ્રાદ—બહેઝાદ ફર્મનો આગલો નોકર
પાછળથી બનાવટી આઝાદ

સિકંદર—એક ગુરાનો ડામીસ

અસલમ—બહેઝાદ ફર્મનો એક કલાર્ક

નાઝીમ—એક રઇસનો છોકરો

ઓરતો.

મનીજા—આઝાદની છોકરી

નજમા—અફ્રાદની છોકરી

શિગુફા—નાઝીમની બીબી

એ વતરોએ કયદીઓ દારોગા
નોકર સહેલીઓ ઇત્યાદી ઇત્યાદી.

બનામે ખુદાવંદે બાલાઓ પસ્ત.

દેખાવ ૧—ફરિશ્તએ અકલ તથા ફરિશ્તએ અમલ દુન્યા આજ કાલ કેવી રીતે ચાલે છે. તે પર વાદવિવાદ કરતા, આ નાટકના મુખ્ય પાત્રો પોતાનો ભાગ કેવી રીતે ભજવશે તે સમઝાવે છે.

દેખાવ ૨—જેલખાનામાં કયદીઓ પોતાની હાલતપર અફસોસ કરેછે જ્યાં સિકંદર નામી કયદી, જે એક પુરાનો બદમાશ છે તે, બીજા કયદીઓની મસખરી કરે છે, આ જેલખાનામાં અફરાદ નામનો એક કયદી જે એક દગાબાજ દોસ્તના ફસાવવાથી જેલની સજા ભોગવે છે, તેની મદદથી સિકંદર, જેલખાનું તોડીને નહાસી જાએ છે.

દેખાવ ૩—બંન્ને નહાસતા એક જંગલમાં આવે છે, અને હવે શું કરવું તેનો વિચાર કરે છે. અફરાદ પોતાની બેટી નજમાને મલવા અધીરો પડેલો હોવાથી પોતાના શહેર દિલ્હી તરફ જાય છે. આ જંગલમાં નાજીમ નામનો જવાન; પોતાની બાયડીને તેડવા સાસરે જતો દેખાય છે ત્યાં, લુચ્ચો સિકંદરખાન તેને મલેછે, અને તેનીથી બધી હકીકત જાની લઇ, નાજીમની ફરમાસથી તેની સાથે નાજીમના સાસરીયાં ગામ જવા તેને લુટવાના ઇરાદાથી તેયાર થાએ છે.

દેખાવ ૪—નજમાં અફરાદની બેટી; પોતાની ગરીબીપર અફસોસ કરતી ઉભી છે જ્યાં અસલમ નાંમી જવાનનું આવવું થાએ છે નજમાની ગરીબીપર તરસ ખાઇ પોતાની ન્હાની બહેનને શીખવવાનું સોંપે છે. અસલમના જવા બાદ નજમાનો બાપ, જે કેદખાનાથી ન્હાસીને આવેલો છે તે, ગુસ્સાભેર દાખલ થાય છે. અને આબાદ કે જેણે અફરાદને ફસાવ્યો હતો, તેના બંગલાથી આગી પહોંચવાના સમાચાર જે એક ન્યુસમાં છપાયાંછે તથા પોતાના મોટાભાઇ તેને એસતેકબાલ જનાર છે તે પોતાની છોકરી નજમાને બતાવી આબાદ પર પોતાનો જુનો કીનો લેવાનો ઇરાદો કરી નજમાના રોકવા છતાં ગુસ્સાભેર ચાલી જાએ છે.

દેખાવ ૫—સિકંદર; નાજીમને રખડતો કરી પોતેજ નાજીમ બની ને નાજીમના સુસરાલમાં જાએછે.

દેખાવ ૬—સિકંદર જે બનાવટી નાજીમ બનીને આવ્યો છે તે નાજીમની બાએડીને લઇને જવા માંડે છે ત્યાં ખરો નાજીમ આવી પહોંચે છે અને સિકંદરને, ઠગારો જણાવે છે, પણ કોઇ તેનું માનતું નથી. તેથી તેને ત્યાંથી હડધુત કરી હાંકી કાડે છે ત્યાર બાદ સિકંદર નાજીમની બાએડીને લઇને જાએ છે નાજીમ પાછો આવે છે અને જે માણસને, નાજીમના સસરાએ નાજીમને લેવા મોકલ્યો હતો જે તેનાથી છુટો પડી ગયો હતો તેને પોતેજ નાજીમ છે એમ સાક્ષી તરીકે લાવે છે ત્યાં બધો પડદો ફુટી જાય છે અને બધાં, સિકંદરની પાછળ તેને પકડવા જાય છે.

દેખાવ ૭—સિકંદર, નદી કીનારે જે લોકો તેને પકડવા આવ્યા હતા તેનાથી નાશાસી આવે છે જયાં દુરથી તેને અફરાદ આવતો જણાય છે તેને જોઇને તે છુપાઈ જાય છે. અફરાદ આવી આઝાદ તેના સપાટામાં આવ્યો છે તેથી તેનીપર કીનો લેવા તૈયાર થાય છે થકાં આઝાદ જે બગદાદથી આવેલો છે તે આવી લાગે છે અફરાદ અને આઝાદ વચ્ચે કેટલીક તકરાર થવા આઝાદનું ગળું દાબી નાંખે છે અને નદીમાં નાંખી દીએ છે આ દેખાવ સિકંદર જોઇ લીએછે.

ડ્રોપ.

અંક બીજો.

દેખાવ ૧—(જો કે હકીકતમાં ખુનતો આઝાદનું થયું છે પણ લોકો એમ સમજે છે કે અફરાદનું ખુન થયું છે અને તે ખુનનો શક, બનાવટી આઝાદપર આવે છે કોર્ટમાં તે માટે તપાસ ચાલે છે પણ તે અફરાદ (બનાવટી આઝાદ) તેમાંથી પુરાવો નહીં મલવાથી છુટી જાએ છે) આ ખુનની ચરચા હોટેલનો મેનેજર તથા તેના

તેનો નોકર કરેછે જ્યાં નજમાં અફરાદની છોકરી, પોતાના બાપનું ખુન આઝાદે કીધું છે આમ માની લઇને (બનાવટી આઝાદ) અફરાદની પાસે આવે છે પણ ખબર મલે છે કે તે તો સહરાનપુરની ટ્રેનમાં દિલ્હી ઉપડી ગયો. પોતાને ધોકો આપીને નાસી ગયો તે માટે નજમાં પોતાનો ગુસ્સો જાહેર કરે છે. જ્યાં અસલમ જે નજમા સાથે આવેલો છે તે ત્યાં આવી લાગે છે. નજમાં પોતાના બાપના ખુની સાથે જે એક વખત મેલવી આપે તો હમેશાને માટે પોતે અસલમની થઇ રહેવાને કહે છે. અસલમ તે વાતનો એકરાર કરે છે.

દેખાવ ૨—બનાવટી આઝાદ પોતે ખુન કરતાં તો કરી ગયો પણ પોતાના દીલને કંઈ સુખ મલતું નથી. તેનો અફસોસ કરતો દેખાય છે.

દેખાવ ૩—મનીજા ખાબમાં પોતાના બાપનું ખુન થતું જુવે છે આબમ બબડે છે તેને બનાવટી આઝાદ જગાડે છે ઉંઘમાંથી, મનીજા ચોકી ઉઠી બનાવટી આઝાદને પોતાના બાપનું ખુન કરનાર તરીકે પકડે છે, પણ જ્યારે હોંશિયાર થાએ છે ત્યારે પસ્તાએ છે. અફરાદ (બનાવટી આઝાદ) તેને ત્યાંથી દુર કરવા પોતાનો નાસ્તો મોકલવા માટે કહે છે મનીજા પોતાનો બાપ, આવી ટંડેપને વરતવાથી, અફસોસ કરતી જાએ છે અફરાદ (બનાવટી આઝાદ) મનીજા માટે અફસોસ કરે છે ત્યાં માણસ નાસ્તો લાવીને મુકે છે નાસ્તો આવ્યા બાદ સીકંદર દાખલ થાએ છે. અને કેટલીક વાતચીત બાદ, પોતે સિકંદર છે આમ અફરાદને જણાવે છે.

અફરાદ ગભરાએ છે. એને તેને ટાલવાની તદબીર કરે છે પણ સિકંદર માનતો નથી છેવટે રૂપીયા ત્રીસ હજારનો ચેક લઇને જાએ છે. સિકંદરના જવા બાદ અસલમ નજમાનો ચાહનાર જે, (જે આઝાદનો પોતાનો નોકર છે) આવી લાગી અફરાદની છોકરી નજમાં તેને મલવા માગે છે. આમ અફરાદને જણાવે છે અફરાદ તેને ટાલવા કહે છે પણ અસલમ કહે છે કે તમો જો તેને નહીં મલશો તો તે મોટું તુફાન કરશે. તેથી લાચાર બની; અફરાદ કહે છે કે જા નજમાને

લાવીને વહાં બેસાડ પણ તેને એકલીનેજ બેસાડજે આમ હુકમ આપી પોતે અફરાદ છે એમ પકડાઇ નહીં આવે તે માટે પોતાનો દેખાવ બદલવા જાએ છે અસલમ નજમાને, બેસાડી પોતે તેની રાહ જોતા બાગમાં બેસવાનું કહીને જાએ છે. અફરાદ પોતાના ચેહરામાં ફેરફાર કરી નજમાં સાંમે આવે છે, અને તેને પોતાના બાપના ખુની તરીકે માની તેની સાથે કેટલીક તકરાર તકરાર કરે છે અફરાદ તેને ઘણીખી સમજાવે છે પણ તે માનતી નથી ઘણી હુજ્જત કરી અફરાદને ગીરેબાનમાંથી પકડે છે તેની આવી હુજ્જત જોઇને પોતેજ તેનો બાપ છે આમ જાહેર કરી, મોંહાપર જે ફેરફાર કીધો હતો તે કાઢી નાંખે છે, આનન્દની જગાપર પોતાના બાપને જોઇને નજમા હયરત થાએ છે.

દેખાવ ૪—અસલમ, બાગમાં નજમાની રાહ જુવે છે પણ નજમાં હજી સુધી આવી કેમ નહીં તેની ચીંતામા પડે છે ત્યાં નજનાં, પોતે ગભરાએલી આવેં છે, અને આજાદને બદલે પોતાના બાપને જોવાથી; પોતે સમઝી જાએ છે કે, આજાદે ખુન નથી કીધું પણ આજાદનું ખુન તેના પોતાનાજ બાપનેજ હાથે થયું છે. અસલમ પાછળથી આવી નજમાની ચિંતાનું કારણ પુછેછે નજમાં તેને ખરો ભેદ બતાવતી નથી અને કહે છે કે હવે હંમેશને માટે અસલમે નજમાને ભુલી જવું. કેમકે તે હવે તેની સાથે શાદી કરી સકશે નહીં, આમ કહી જવા કરે છે અસલમ તેને રોકે છે, પણ નજમાં ન રોકાતાં, કેટલીક તકરાર પછી અસલમને છોડી દિલગીરીથી જતી રહે છે. નજમાના જવા બાદ અસલમ પોતે આમ માની લે છે કે આજાદે નજમાને કાંઇ ધમકી આપીને ચુપ કરી નાંખી છે અને આજાદેજ નજમાના બાપનું ખુન કીધું છે, તેથી આ કામ છુપી પોલીસના વડાને જણાવવાનું કહીને જાએ છે.

દેખાવ ૫—મનીજા મનાવટી આજાદને પોતાનો ખરો બાપ સમજે છે; પણ તે તેની સાથે, સગા બાપ જેવા પ્યારથી વરતતો

નથી તેનો અફસોસ પોતાની સહેલીઓ આગળ કરે છે સહેલીઓ તેને દિલાસો આપે છે.

દેખાવ ૬—બનાવટી આનંદ ખરા આનંદનું ખુન કરી મોટી દોલતનો ધણી થવા છતાં દિલને ચયન નહિ હોવાથી તથા વારંવાર સિકંદર આવી તેને સતાવે છે તેનો અફસોસ કરે છે જ્યાં સીકંદર પાછો આવી તેની પાસે રૂપીઆ દશ લાખ માગે છે. તે એવી શરતે કે ઘડીઘડી તુને આવીને પુછવું નહિ, બનાવટી આનંદ તેને રૂપીયા આપવા ના પાડે છે. સિકંદર તેને ધમકી આપે છે કે બચ્ચા સીધે રસ્તે નહીં ઉતરશે તો પાછું જેલખાને જવું પડશે, પછી આનંદની છોકરી મનીજાને બનાવટી આનંદ સિકંદરખાનના કહેવાથી બુલાવેછે મનીજા આવતાં સિકંદર તેની સાથે પ્યાર મોહબ્બતની ઘેલી ગાંડી વાતો કરે છે મનીજા તેને ધુતકારીને જાએ છે મનીજાના જવા બાદ સિકંદરખાન તેને જહેર આપવાની વાત બનાવતી આનંદને કહે છે કેટલીક તકરાર પછી સિકંદરના કહેવા મુજબ કરવાને બનાવટી આનંદ લાચારીએ કબુલ થાય છે.

દેખાવ ૭—નાજીમ પોતાની ઔરત શિગુફા પર ખફા થાય છે કારણ કે તે સિકંદરની સાથે ચાલી ગઈ હતી શિગુફા તેને મનાવેછે.

દેખાવ ૮—મનીજા બીમાર જેવી નજર આવે છે ત્યાં બનાવટી આનંદ સિકંદરખાન સાથે દવા પીવા કહે છે મનીજા દવાથી તો વધારે તબીયત ખરાબ થાય છે તેથી દવા પીવા બનાવતી આનંદને ના પાડે છે બનાવટી આનંદ મનીજાને કહે છે કે ત્હારે અમે તો દવા ના પી, સિકંદરખાન બનાવટી આનંદને ઠપકો આપે છે કે, એમ છોકરીના કહેવા પ્રમાણે ચાલીને તેને બગાડી નાખશો જે દવા નહી પીશે તો સાજી કેમ થશે આમ કહી પોતે તેને દવા પીવા કહે છે ત્યાં નજમા પરદા પછવાડેથી નીકલી આવી મનીજાને દવા પીતી અટકાવે છે. તથા મનીજાને કહે છે કે થોડા વખતને માટે બાગમાં જઈ આરામ કર, મનીજા નજમાના

કહેવાથી જાએ છે ત્યાર બાદ બાપ બેટી તથા સિકંદરખાન વચ્ચેમાં કેટલીક તકરાર થાય છે. નજમાં પોતાના બાપને સિકંદરખાનનો સાથ છોડવા વીનવે છે પણ સિકંદરખાનના પંજામાં બનાવટી આજાદ સપડાએલો હોવાથી નજમાનું કહેવું લાચારીથી માનવાની ના પાડે છે તેથી નજમા લાચાર થઈને જાએ છે.

દેખાવ ૯—નજમા પોતાના બાપ માટે અફસોસ કરતી દાખલ થાએ છે ત્યા દુરથી પોતાના ચાહનાર અસલમ, તથા પોલીસના વડાને આવતા જોઈ સમઝી જાએછે કે, અસલમ મ્હારા બાપને આજાદ સમઝીને તેને ફસાવવાની ગોઠવણ કરે છે. તેથી છુપાઈને તે લોકોની વાતો સમજે છે અસલમના ખુલાસાપરથી છુપી પોલીસના વડાને શક જાએ છે કે આનંદ સાચો આજાદ નથી. પણ તેના લિબાસમાં કોઈ બીજોજ વળી આજાદ થઈ બેઠો છે તેથી પોલિશ કમીશનર પાસે વોરંટ લઇ આજે રાત્રે એ બનાવટી આનંદને ગીરફતાર કરવો આમ મસલેહત કરી જાએ છે આ વાતો સાંભળી નજમા ગભરાટમાં પડે છે અને તુરતજ પોતાના બાપને ખબર કરવા દોડી જાએ છે.

દેખાવ ૧૦—મધરાતના બાર વાગી ગયા છતાં પણ બનાવટી આજાદને નીંદ ન આવવાથી આમ તેમ ફરે છે જયા નજમા દોડી આવી છુપી પોલીસ તથા અસલમ વચ્ચે થએલી વાતચીત પોતાના બાપને કહે છે છેવટે બન્ને બાપ બેટી રાતો રાત શહેર છોડી નાશી જાએ છે, તે લોકના ન્હાસી જવા પછી છુપી પોલીસનો વડો તથા અસલમ અને સિપાહીઓ આવી આજાદને ગીરફતાર કરવો છે તેથી તેનીપર એકદમ તુટી પડીને, બાંધી લેવો, આવો મનસુબો કરી આનંદ પલંગપર હલ્લો કરે છે, પણ આજાદને બદલે તે પલંગપર મનીજાની નોકરાંની હશીનાને સુતેલી જોઈ બધા હેરત થાય છે. ટેબ્લો.

ડ્રોપ.

અંક ત્રીજો.

દેખાવ ૧—અફરાદ પોતાની બેટી નજમા સાથે નહાસી આવી એક ઝોપડીમાં રહેલાં છે ત્યાં અસલી આઝાદ જેને ચાંચીઆઓએ નદીમાંથી મરતો બચાવ્યો છે. તેને પોતા સાથે ચાંચીયાના ધંધામાં જો સામેલ ન થાએ તો દેવીના ભોગ માટે તૈયાર રહેવાથી અસલી આઝાદ અફરાદ પાસે મદદ માંગવા આવે છે કેટલીક વાતચીત થયા બાદ બંન્ને એકએકને ઓળખે છે અફરાદ પોતાનાં કીધેલાં કામ માટે પસ્તાવો કરી તેને પગે પડે છે અને પોતે કરેલી બુરાઇના બદલામાં પેલા ચાંચીઆઓ સાથે લડે છે. ચાંચીયાઓનો નાશ કરી પોતે પણ જખમી થઇ અસલી આઝાદના પગ પાસે પડીને મરી જાએ છે અને મરતી વખતે પોતાની બેટી નજમાને આઝાદને સોંપી જાએ છે.

દેખાવ ૨—છુપી પોલીસનો વડો બનાવટી આઝાદ તેને થાપ આપી નહાસી ગયો તે માટે અફસોસ કરેછે જ્યાં અસલમ આવી એક ન્યુસપેપર જેમાં આઝાદ આપઘાત કરીને મરી ગયાની ખબર છુપી પોલીસના વડાને, વંચાવે છે પણ તે વડો આ વાત માનતો નથી પણ આ વાતમાં કાંઇક ભેદ હોવાનું કહે છે. અને પોતે ઠરાવ કરે છે કે બનાવટી આઝાદને પકડવામાં જો નિશ્ફલ થઇસ તો છુપી પોલીસનું કામ છોડી દઇસ.

દેખાવ ૩—ચીફ જસટીસના હોકમથી એક બેરીસ્ટર જે વીલ સિકંદરે અફરાદ પાસે લખાવ્યું હતું તે વંચે છે અને તમામ માલો મિલકતનો મોટો ભાગ સિકંદરખાન જેને પોતાની બાશીનો છોકરો જણાવ્યો તેને આપવા લખે છે સિકંદરખાન ખુશ થાએ છે જ્યાં નજમા અસલી આઝાદ સાથ દાખલ થઇ ખરી હકીકત જણાવી પોતાના બાપનું છેલ્લું વસીયતનામું બેરિસ્ટરને આપે છે તે વાંચવાથી બધી ખરી વાતો જાહેરમાં આવે છે, અને સિકંદરને ગીરફતાર કરવામાં આવે છે નજમા મનીજાને દોલત મળવાની મુબારકબાદી આપે છે પણ મનીજા, પોતાનો બાપ મરી ગયલો સમજી અફસોસ કરે છે ત્યાં આઝાદ પોતે ખરો આઝાદ છે એમ જાહેર થવાથી સરવે ખુશી થાય છે વળી અસલમ નજમાંના હાથની માગણી કરે છે નજમા મંજુર કરે છે. (સમાપ્ત)

બનામે ખુદાવંદે બાલાઓ પસ્ત.

ચલતા પુર્ન.

એ કૃશિતા (૧)

તુંહી દીનાનાથ નિરંજન દુઃખભંજન
નિરાકાર સબ સંસારમે–
જીવ જંત જપત તેરી કીર્તિકો મંતર અંતર જામી
સ્વામી તેરી લીલા અપરમપાર "અહેસન" રાખત.
આધાર તેરે દરબારમે–

એ કૃશિતા ૨

ઇસ દુન્યામે માનુસ વોહી હે–તજેન ધર્મકા ધ્યાન માન–
સતપનપે ન્યારે ન્યારે તનમન વારે સારે રામ મિલે રહે
આન બાન–દુન્યામે–
બશરકો ભેજા હેં દુન્યામે ઇમતેહાંકે લીએ.
ફીરે ન રાહની નીકોઇસે ખો દે જાંકે લીએ.
ફના હે એક દીન આખીર કો ઇસ જહાં કે લીએ
નહીં હે દોલતે દુન્યા તો જાવેદાં કે લીએ.
યહાંસે દોલતે ઇમાન લે વહાં કે લીએ–દુન્યામે

કવ્વાલી ૩

તીરે સિતમ હૈ લગાક્યા, દાગે અલમ હૈં મિલાક્યા
જોરે ફલક આપ.હા ચેહ ઘર મિલા ચેહ દર મિલા.
ગ.જ.બ બલા બલા હૈ-ક્યા તીરે સિતમ.
સરપટ તુર્કી તાતારી દોડે, દોડે, દોડે, જયું ઘોડે.
સરપર ધરકર પત્થરકો હરદમ ફોડે જા જા.

નાઝીમ ૪

બાદ મુદ્દતકે નવેદે વસ્લે યાર આને કો હૈ
અબ ખિ.જા જાતી હૈ ગુલશનમે બહાર આને કો હૈ
સાંસ લેનેમે જો આતી હય મુઝે બુએ .અરૂસ.
ઇસિ તરફ શાયદ હવાએ કુએ યાર આને કો હૈ.
હમ હૈં પાબંદે વ.ફા આ.શક, વોહ .ખુગર જુંલમકે
ઉનકો ગુસ્સા આરહા હૈ હમકો પ્યાર આને કો હૈ.
અય દિલે ના.જુક બહોત સદમે ઉઠાએ હિજ્રકે
અબ વ.ફાકા તેરી ઉનકો એ.અતબાર આનેકો હૈ

સિકંદર ૫

મંય આતિશકા .ફવ્વારાહુ દો.જખકા એક શરારાહુ
હર ઘરમે આગ લગાનેકો મંય ગંધક બિજલી પારા હું
મંય જીસકો ચાહું ખાક કરૂં દમ ભરમે કિ.સ્સા પાક કરૂં
દુન્યામે આફત ઢાનેકો ગોયા મંય ઝાડુ તારા હું
ચાલાકોમે ચાલાકીસે બે બાકોમે બે બાકીસે
સ.ફ.ફાકોમે સ.ફ.ફાકીસે મંય કાટ ફાસકા આરા હું
મેરા હૈં બોલ બાલા સબસે યાંહાં નિરાલા—
ઉસ્તાદ અયસા તુમને કહીં હય દેખા ભાલા—

પડ. જાય જીસ્સે પાલા હો જીન્દગીકા લાલા
જીસ જીસ્મે જાલ ડાલી શયતાનકા હવાલા

નજમા ૬

કયસી ગત ભઇરે કોન પૂછત બાત,
ભવસાગરકી ગહેરી નદીયાં ટુટી નાવ અંધેરી રાત—
બારી કાયા બે ધન માયા, પુષ્પ જાતિ કુમલાત
"અહેસન" છોડ ન હાત—

સાહેલીઓ ૭

ચલી ઠુમક ઠુમક ઠુમક બ્રિજ નારી નારી.
આઈ લપક ઝપક મત વારી પ્યારી—
હંસસી ગરવા હય મન હરવા પતલી કમર કમર પર કરવા
નાગની જુલફ તોરી, જોબનપે વારી.

સાહેલીઓ ૮

પ્યારી બની હો દુલહનિયા તુમ્હે લગ જાએગી નજરીયા જાન-
ચાહે સખી મારો ચાહે ગરિયાવો, સૈયાં તો લૂટે જોબનવા—
દિલકે અરમાનકા પયદા હય અસર આંખોપર
મેહેરબાં આપકી ખિદ્‌મત મેરે સર આંખોપર
જ.બી કહેતા હયે ન આશક.પે ખુલે રાજે. દિલી
દિલમંદ કહેતા હય કદમ ચુમકે ધર આંખોપર
ચલો જાઓ ન સતાઓ મુઝે અયસી ન બનાઓ
ઝેપ ગઇ ઝેપ ગઈ વાહ વાહ ઝેપ ગઇ—ચાહે સખી

સિકંદર— ૯

ચલતા પુરજા, પુતલા હું મય અ.ઈયારીકા
અ.ઈયારીકા મક્કરીકા ગ.દ્દારિકા
મેરે દમસે ફિત્ના ચમકે .આલમમે
મંય હિકમત ફિતરત પર બાલાહું .આફતકા પરકાલાહું
બાતોંમે ઘાતોમે હરફનહું મૌલા.
મારા મેરા પાની નહી માગે જી.નહાર
દાના હું .ફરજા.ના સીયાના મક્કાર
ફિત્ને મુઝમે લાખોં કરિશમે હજા.ર

સહેલીઓ ૧૦

શાદમાં જાઓ શાદ ઘ.ડીસે શાદરહો આબાદજી
ચયનસે .ખુશીસે રહો તુમ શૌ.કસે નેહા. તોરે માંગકે સોહાગરહે
બાગસે બહાલ.
ગમ દુર હો .અયશ કરો મસરૂર રહો (૨) વાર ફુલો ફલો
મ.ખમૂરહો,
કભી ગમ અલમ ન રહે બહુમ રહે ખ.જમે.અયશો નીશાત
ન રહે .ફુલકકી શિકાયતે, રહે બાદે દૌર હયાત
ડ્રાપ.

૧૧

મીલ ગઈ બ.ખુદીમે શૌ.કસે રાહત કયસી
હો ગઈ દોનો જહાંસે હમે ફુર.સત કયસી
અબતો દો ચારહી નાલોંકા રહાથા ઝુગ.ડ
હારદી હ.જરતે દિલ આપને હિમ્મત કયસી
આપહી જોર કરે આપહી પૂછે હમસે
ચેહ તો .ફરમાઈએ હય આજ તબીઅ.ત કયસી

ધમકીયાં દેતે હો કશું જ.જબએ દિલકી અય દાગ.
બન્દા પરવર યેહ મહ.બ્બતમે હુકુમત કયસી

નજમા ૧૨

યું .જુલ્મ કરન .જાલિમ બુત.દો કરમકે .બદલે
એક દિન તુઝે મીલેંગે .જુલ્મો સિતમકે .બદલે
ઈસ .જુલ્મે નારવાકી આખુર સજા. મિલેગી
દોજ.ખ.કા ગ.રહોગા બાગે. ઈ.રમકે બદલે
ઇસ .અયશે આર.ઉપર ફુલા હુવા હય ના.હક.
મીટટીકી ક.બ્ર હોગી જાહો હશમકે બદલે
દોલત ન સાથ દેગી .અ.જમતન પાસ હોગી
કી.ડે ક.ફનમે હોંગે જાહો હશમકે બદલે

મની.જા તથા સહેલીઓ ૧૩

હાં મોરી જાન જીવરવા ધડકે; કાસે કહું દુખમય દુખયારી
હાએ ગઇ મોરી મત મારી મોરી જાન
બિપત ભવરમે જાન હય દૈયા, ઔઘટ ઘાટ ફસી મોરી નૈયા
હુઇ કયસી યેહ ખારી–મોરી જાન

સહેલીઓ ૧૪

શાવત કાંઇ ગરે લાગો ગુઇયાં
એક સિમત જહાંમે, કભી સાયા નહીં રહેતા
એક વજ.અ.પે અહેવાલ કીસીકા નહીં રહેતા
પડ. જાએગી ઉનકી નજ.રે મેહેર કીસી દીન
સુરજપે સદા અબ્ર તો છાયા નહીં રહેતા સુન સુન
પ્યારી બંતીયાં તે હારી: ઉચામે ચુભત ચુભે જયસે સુઇયાં

મની.જા તથા સહેલીઓ ૧૫

બાવરી બાવરી હુઇયાં નાદાન લે ગ બાવરી હી જાનીએ
બાવરી હુઇયાં પિતાકારન—નાદાન લોગ
ગોરે ગોરે મુખપર ઝલકી ઉદાસી કાસે કહું મંયતો
દરસકી પ્યાસી
ગું છ્યા ન જરાસી વારી વારી વારી–નાદાન લોગ

સહેલીઓ ૧૬

જા તબીબ ઘર અપને તુ કી જાને સાર
આશક ચંગે કિન કીએ બિન દેખે દીદાર
ગોરીદાચિત લગા ચંબેદીયાં ધારાં (૨) વાર
પએણુ પોહારાં યારાંદે નાલ બહારાં
ઘર ઘર ટિકલું ઘરઘર બિનદલુ ઘરઘર બાંકીયા નારાં
લક પતલા અખિયા બીચ કજલા, સોહેતો જાનમયવારાં

ના.જીમ ૧૭

અભી હય સોલી ભોલી ઉનકી બાતેં ખુર્દ સાલી હય
મગર ચિતવન યેહ કહેતી હય કયામત હોનેવાલી હય
ર.કાબતને હવાએ ગુલમે અયસી ફૂટ ડાલી હય
જુદાં પત્તેસે પત્તા હય અલગ ડાલીસે ડાલી હય
જવાનીકી ઉમંગે હય તબીઅત લાઓ બાલી હય
ન તુમ દુન્યામે ખાલી હો ન દુન્યા તુમસે ખાલી હય

શિગુ.ફા તથા ના.જીમ ૧૮

તોરી સાંવરી સુરતપર વારી શામ વારીજાઉં જી
વારી વારી જાઉંજી—મનમાની દિલજાની
તોરી છબ ઢબ લાસાની યાર તોરી–(૨) વાર
અય જાન મય કુરબાન હું કુરબાન હું હાં
એ તોરી સૈયાં મય લેલું બલૈયાં પીયારે
મોરે બાલમાં
સુંદર ગોરી મન લુભાવે
મોરે મંદિરવા પીયારે દિલજાન આઓ
માન જાઓ પ્રાન આઓ

ગજલ ૧૯

મુરખ છાંડ વથા અભિમાન અઉસર બીત ચલ્યો હય તેરો
દોદિનકો મહેમાન
ભૂપ અનેક ભયે પૃથ્વિપર, રૂપ તેજ બલવાન
કઉન બચ્યે યા કાલ ગાલસે, મિટ ગએ નામનિશાન
ધવલ ધામ ધન ગજ રથ સેના, નારી ચંદ્ર સમાન
અંત સમય સબહીકો તજકર, જાય બસે શમશાન–

રાગિશાગાર ૨૦

આંખે કહે કે દિલહીને હમકો કીયા, ખ.રાબ
ઔર દિલ કહે કે આંખોને મુઝકો મીટા દીયા
બિગડા કીસીકા કુચ્છ ન મગર હાએ મુ.ફતમે
દોનોકી જીદને ખાકમે મુઝકો મીલા દીયા
હાલ ગલે બૈયાં મંય રોએ રોએ જાનીયાં

ઊંચી અટરિયા પીયા ઝુલાવે, પતલી કમરિયા સૌ બલ ખાવે
થક થક ગઇયાં મ.ચ રોએ રોએ જાનીયાં
જોરા જોરી ઘુંઘટ લાકે, જોબન રસ લૂટે
ગલે લાકે, લખલખ કર્યાં, મંચ રોએ રોએ જાનીયાં

અસ્તુતી તથા કલ્લુ ૨૧
ચલો નીકલ ગયા કંગાલ; બડા જંજાલ હમારે ઘરસે અરેહાંરેહાં
અબ દફાઅ. હૂવા મનહુસ, થા બડ.ા વોહ મખ્ખી ચુસ
દિલ દોલ ગટરકા ઘુસ, બ.ડે કંજુસકો ટાલા સરસે

ટોપ.

ડેનસસીંગ ગર્લ્જ— ૨૨
હાર્ક ધી દ્રમસ હાઉધે બીટ ઇજા.બેલ, તુધી ત્રમપીંગ ઓફ્ ફ્રીટ
ઈ.જાબેલ, સો ર્ધ ધોર આઇજ. સ્વીટ હાર્ટ ટોન્ટાઈ
વીશ મી ગુડ લક એન્ડ સે ગુડબાઇ ધેર ઇજ. એ વર્ક ટુ બી ડન
ઈ.જાબેલ, ધેર ઇજ. એ ફ્રાઇટ ટુબી વન ઇ.જાબેલ.
ઇનટુધી લાઈન આઇ વીલ ફોલ; વેનધી બ્યુગલસ કોલ
હરી અપ કમઅલોંગ કમઅલોંગ, ફેરવેલ ઈ.જાબેલ, ઇજા.બેલ
ડોન્ટલેટ ઈટ ગ્રીવ યુ, આઈ ગોટ ટુ ગો, ફેરવેલ ઇજા.બેલ ઇજા.બેલ
આઇહેવ ગોટ ટુ લીવ યુ, ટુ ફેસ ધી ફોર યુ નો વેરીવેલ ઇજા.બેલ
એજ ધી [illegible] આઇ ગો સું; આઇ શેલ ડુ માઇ બેસ્ટ વેન આઇમ
ઈન ઈટ ટુ વીનાઇટ એજ. આઈ વન યુ યુ

સમાપ્ત.

એડવર્ડ હોટેલ.

ભગુરરોડ—દેવલાલી,

શાને માટે મશહુર છે ?

સારી ખુલ્લી જગા, મનમાનતી મેનેજ,
ઘેર જેવી સુખ સગવડ, સુઘડાઈ સફાઈ.

અને સરવેથી વધારે
નમનતાઈ !

માલેક:—**વાછા.**

જુનું, જાણીતું, અને પ્રજાનુ માનિતુ

જેમ્સ પીયર્સની કુાં

મશહુર રેસ્ટોરાં.

હાયક્લાસ કનફેકશનર્સ.	પ્રીનસેસ સ્ટ્રીટ, ધોબી તળાવ.	લીડીંગ કેટરર્સ.

ચેકો, દોડો, આઈસ્ક્રીમ વાલાઓના મંદીરમાં.

ગરમા ગરમ પેટીસ.
પેસ્ટ્રી, પુડીંગ, ને મઘમઘતું પાંઉ, જાત
જાતના ઈંગ્લીશ ને ઈટાલ્યન કનફેકશનરી
લેહેજતદાર આઈસ્ક્રીમ, કોલ્ડ-ડ્રીંક્સ
વીગેરે, વીગેરે.

હરરોજ તૈયાર સ્વાદીષ્ટ, ઈંગ્લીશ ડીશીઝ ઉંચા
વાઈન તેમજ દારૂ સાથે મળશે.

હરરોજ
બે જાતનાં આઈસક્રીમ તથા કોલ્ડ ડ્રીંકની
લહેજત ચાખવા
કુટુંબ સહીત વેહેલા પધારો.

આ

યાદી

દીવસ તેમજ રાતના જમવાની સગવડ, માસીક
લવાજમથી કરી આપીશું.

પારટી, ડીનરો, વગેરેનાં કામ, અત્યમકામે ટુંક નોટીસ આપાએ
સંતોષકારક રીતે [redacted]માં આવશે.